

[Alvilda Larsen.]

Dette var et tredje eksempel, der også peger mod meget stor urimelighed, som vil opstå. Det viser, hvor meningsløst dette lovforslag er, og det understreger yderligere berettigelsen af at sige nej til det.

Andre tilfælde af lejeforhøjelse skal som hidtil godkendes af huslejenævnene. Dem har vi i mit parti imidlertid ikke så stor tillid til; deres virksomhed har været altfor illusorisk. Det var om disse nævn, det ærede medlem hr. Aksel Møller i 1951 til den socialdemokratiske lejelovsordfører, hr. Ingvard Dahl, sagde: de er det figenblad, hr. Ingvard Dahl dækker sig med overfor lejerne.

Vedligeholdelsesbestemmelserne i §§ 26 og 27 svarer til bestemmelserne i 1951-loven og går ud på, at såfremt en ejendom giver en rimelig afkastning, er ejeren pligtig at vedligeholde den. Efter det foreliggende lovforslag er han pligtig at vedligeholde sådan til 1959. Men de fleste ejere vedligeholder jo ikke i dag — det er en kendsgerning. Selv før 1951 var lovens bestemmelser om vedligeholdelse ikke tilstrækkelige. Man måtte ofte gå rettens vej for at få pligten overholdt. I 1951 indførtes så den bestemmelse, at ejeren kun har pligt til vedligeholdelse, når der finder en rimelig afkastning sted. Denne begrænsning for husejerne vil ministeren nu afskaffe. Først i 1959 skal ejerne være forpligtede som før krigen, idet ejernes pligt til vedligeholdelse indtræder i 1959, men lejeforhøjelsen får grundejerne allerede i 1956.

Nu har der været hylet så meget op om den manglende vedligeholdelse, om, at ejerne lod husene forfalde, hvad samfundet ikke er interesseret i, og alligevel skal dette have lov til at ske i endnu en årrække, og lejerne skal i endnu 5 år leve i de dårligt vedligeholdte lejligheder.

Jeg skal dernæst gøre nogle bemærkninger om opsigelsesretten i tofamiliehuse. Ifølge forslaget skal opsigelsesretten være fuldstændig fri; enhver lejer i disse huse kan siges op med 1 års varsel uden begrundelse. Denne bestemmelse i lovforslaget vil vi gå imod. Den har nemlig allerede vakt stor nervøsitet blandt lejerne i tofamiliehusene, og der findes jo masser af sådanne huse, ikke mindst i Københavns omegn.

Bestemmelserne træder i kraft den 1. januar 1956. Jeg har i dag hørt enkelte ordførere gøre sig til talsmænd for, at bestemmelserne skulle træde i kraft langt tidligere; men jeg vil dog gerne gøre tingets medlemmer opmærksom på, at man allerede i dag sporer virkningerne af denne bestemmelse. Vi har i et dagblad set fremdraget 2 tilfælde. I det ene tilfælde har ejeren direkte henvist til, at der nu inden længe bliver fri opsigelsesret, og han har samtidig antydnet, at lejerens „forhandlingsvillighed“ med hensyn til en forhøjet leje kunne blive afgørende for, om han kunne få lov til at blive boende. I et andet tilfælde er det sagt mere indirekte, men til gengæld var kravet om forhøjelse så grelt — det drejede sig om ca. 50 pct. af den nuværende leje — at der var ikke den mindste tvivl om, at der var tale om et regulært afpresningsforsøg. Det er ganske vist ulovligt at sætte huslejen i vejret på den måde, som jeg her har talt om, men hvad nytter det, når lejereren ved, at han bliver smidt på gaden, hvis han gør vrøvl. Altså endnu før lovforslaget bliver behandlet i folketinget, har det givet signal til lejeforhøjelser, som vil komme til at ramme masser af lejere i tofamiliehuse, og enhver kan sige sig selv, hvad der vil ske, når loven først er vedtaget med disse bestemmelser. Vi vil gå imod denne frie opsigelsesret for tofamiliehuse. Det er rigtigt, at der i visse tilfælde kan opstå kedelige forhold mellem ejer og lejer, men vi har i dag en bestemmelse i loven, som giver ejeren mulighed for at opsiges lejereren, og det mener vi er mere end tilstrækkeligt. Vi kan ikke acceptere, at lejere i tofamiliehuse med den bestemmelse, der indføres nu, gøres fredløse 7 år før alle andre lejere. Jeg henstiller meget indtrængende til den højtærede minister at overveje denne bestemmelse endnu en gang. Hvis der endelig skal indføres lemper af denne art — og iøvrigt med henblik på at fremme den naturlige omflytning, som der tales så meget om — vil jeg da foretrække, at det bliver gjort ved, at der gives tilladelse til frit at bytte lejligheder i dag. Der kunne nok være anledning til en nærmere undersøgelse med hensyn til nødvendigheden af de bestemmelser, der gælder på dette område.